

Årsrapport 2010

SOCIALTJÄNST- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Till

Socialnämnden
och
Arbetsmarknadsnämnden

Revisorerna för Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2010. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnderna senast 2011-08-31.

Stockholm den 30 mars 2011

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
förvaltningscheferna
Gillis Hammar, socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen
Charlotte Svensson, arbetsmarknadsförvaltningen

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Sammanfattningsvis redovisar nämnden ett nettoöverskott jämfört med budget om 41,3 mnkr efter resultatöverföringar. De enskilt största budgetavvikelsena finns inom verksamhetsområdet barn och ungdom som redovisar ett överskott om 13,2 mnkr och svenskundervisning för invandrare som redovisar ett överskott om 11,5 mnkr.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2010 har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden har nått sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet. Det finns vissa avvikelser i uppfyllelsen av indikatorerna för målet jobb istället för bidrag.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Sammanfattningsvis bedöms att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig. Dock kan nämndens verksamhetsplan utvecklas genom att fler indikatorer tas fram som stöder styrningen och uppföljningen av verksamheten.

Prognossäkerheten i nämndens ekonomiska rapportering har varit god under året.

Revisionskontoret bedömer att den interna kontrollen är tillräcklig. De särskilda granskningar som revisionskontoret har genomfört under året visar att nämnden i huvudsak har tillfredsställande rutiner och kontroller inom de granskade områdena.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden (nr 26, mars 2011)

Stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa (nr 3, februari 2011)

Innehåll	Sid
1 Årets granskning	1
2 Nämndens resultat.....	1
2.1 Ekonomiskt resultat	2
2.2 Verksamhetens resultat.....	4
3 Styrning, uppföljning och kontroll.....	6
3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året	7
3.2 Intern kontroll.....	11
4 Nämndens bokslut och räkenskaper.....	13

Bilagor

- Bilaga 1* Revisionskontorets bedömningskriterier
Bilaga 2 Revisionsrapporter under perioden april 2010- mars 2011

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens verksamhet avseende år 2010.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisions sed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2010:

Mnkr	Budget 2010	Bokslut 2010			Budget- avvikelse 2009
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 684,6	1 610,4	74,2	4,4%	37,0
Intäkter	535,1	502,0	-33,1	-6,2%	-24,6
Verksamhetens nettokostnader	1 149,5	1 108,4	41,1	3,6%	12,4
Avskrivningar	0,2	0,2	0,0	0,0%	-0,2
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0
Driftbudgetens nettokostnader	1 149,7	1 108,6	41,1	3,6%	12,2
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 108,4	41,3	3,6%	11,9
Investeringsplan					
Utgifter	1,0	0,7	0,3	30,0%	0,7
Nettoutgifter	1,0	0,7	0,3	30,0%	0,7

Sammanfattningsvis redovisar nämnden ett nettoöverskott jämfört med budget om 41,1 mnkr före resultatöverföringar.

Kostnaderna för årets verksamhet blev ca 1 610 mnkr, vilket är ca 74 mnkr lägre än nämndens budget. Den största delen av nämndens budgetavvikelse har en redovisningsteknisk förklaring, som innebär att nämndens interna köp- och säljverksamhet budgeteras och bokförs på två skilda sätt. De förvaltningsinterna affärerna har under året uppgått till ca 73 mnkr.

Den enskilt största budgetavvikelsen finns inom verksamhetsområdet barn och ungdom som redovisar ett överskott om 13,2 mnkr. En stor del av överskottet beror på att verksamheterna för ensamkommande asylsökande barn och ungdomar samt barn och ungdomar med permanent uppehållstillstånd haft en hög beläggning och att de intäkter som erhålls är högre än de kostnader nämnden har för denna typ av boenden.

Verksamhetsområdet svenskundervisning för invandrare redovisar ett överskott om 11,5 mnkr. SFI Stockholm finansieras med prestationsbaserade schabloner.

Nämnden erhöll i samband med tertialrapport 2 för hög ersättning motsvarande 137 helårsstuderande, vilket motsvarar ett överskott om 3,3 mnkr. Antalet studerande har sammantaget varit högre under 2010 än planerat, vilket genererat en överfinansiering av övergripande funktioner inom sfi motsvarande 4,3 mnkr. Vidare har de interkommunala ersättningarna för studerande sammantaget genererat ett överskott om 3,9 mnkr.

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsfrågor redovisar ett överskott om 5,9 mnkr, vilket framförallt beror på lägre kostnader för Jobbtorg Stockholm än vad som budgeterats. Antalet inskrivna aspiranter på Jobbtorg Stockholm har varit färre än beräknat och vissa insatser har kunnat finansieras via externt finansierade projekt. Detta har inneburit att antalet externa insatser varit lägre än budgeterat. Nämnden tillfördes även i samband med tertialrapport 2 ytterligare medel för långtidsarbetslösa ungdomar. De rekryteringar som gjorts i samband med dessa satsningar har därmed försenats vilket medfört lägre kostnader.

Verksamhetsområdet omstruktureringar redovisar ett överskott om 5,8 mnkr. Detta beror på att de budgeterade kostnaderna för omstrukturering i samband med nedläggningen av vårdplatser inom boende- och behandlingsenheten och oförutsedda kostnader blivit lägre.

Nämndens intäkter blev 502 mnkr, vilket är ca 33 mnkr lägre än budgeterat. I likhet med vad som sagt ovan beror avvikelser till största delen på olikheter i hur nämnden budgeterar och bokför intäkter från den interna köp- och säljverksamheten.

Nämndens nettoöverskott efter resultatöverföringar uppgår till 41,3 mnkr. Under året har nämnden haft två resultatenheter, tillståndsenheten och familjerådgivningen samt en intraprenad, Duvnäs föräldrastöd som tillkommit under året. Vid utgången av år 2010 redovisar resultatenheter ett samlat underskott om 0,3 mnkr, vilket förs till resultatfonden. Efter resultatöverföringen återstår 0,7 mnkr i resultatfonden.

Kostnaderna för utomlänslacerade personer med funktionsnedsättning blev 0,8 mnkr lägre än budgeterat. Nämnden återredovisar 0,8 mnkr i outnyttjade medel för utomlänslacerade personer med funktionsnedsättning. Om hänsyn tas till återredovisningen redovisar nämnden ett överskott om 40,6 mnkr.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Fullmäktige har fastställt tre inriktningsmål. De anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet nämnden bedriver. Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Kopplat till inriktningsmålen har kommunfullmäktige dessutom formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet (verksamhetsmål) som ska konkretisera inriktningsmålen. Som underlag till mätningen och bedömningen av uppfyllelsen av verksamhetsmålen har fullmäktige tagit fram ett antal indikatorer. För flertalet av indikatorerna har kommunfullmäktige fastställt ett målvärde. Nämnderna har även haft möjlighet att fastställa egna mål och indikatorer. Revisionskontorets bedömning av nämndens måluuppfyllelse baseras bl.a. på i vilken utsträckning nämnden har nått målvärdena för indikatorerna.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2010 har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden har nått sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Nämnden bedömer att fullmäktiges mål för verksamhetsområdena uppfyllts helt med undantag av målet om effektivitet och fokus på kärnverksamheterna, som bedöms delvis uppfyllt.

Nämnden har utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål tagit fram 27 mål för sina verksamhetsområden. Av dessa bedömer nämnden att 26 helt uppfylls och ett uppfylls delvis.

Nedan redovisas väsentliga verksamhetsmål och indikatorer som nämnden inte uppnår:

Jobb istället för bidrag

Nämnden anger att fullmäktiges mål för verksamhetsområdet jobb istället för bidrag har uppfyllts helt. För nämndens egen verksamhet, enheten för hemlösa, nås fullmäktiges årsmål för indikatorerna om att andelen personer som är beroende av ekonomiskt bistånd ska minska.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har ett stadsövergripande ansvar för frågor om ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad samt arbetsbefrämjande

åtgärder genom bl.a. Jobbtorg Stockholm. Antalet inskrivna aspiranter på Jobbtorg Stockholm har successivt minskat under året och har i genomsnitt uppgått till 5 530 individer per månad. Motsvarande siffra för år 2009 var 5 990 individer, vilket innebär att den genomsnittliga inskrivningen minskat med åtta procent under år 2010.

Nämnden uppnår inte helt målet om att 35 % av det totala antalet aspiranter, exklusive de som återremitterats, ska ha avslutats inom tre månader efter inskrivning på jobbtorg. Nämnden redovisar istället ett utfall om 31 %, vilket är densamma som under år 2009. Det konstateras samtidigt att nämnden mer än väl når motsvarande indikator efter tolv månaders inskrivning, med ett utfall om 65 % och ett mål om 55 %. Detta är en förbättring i förhållande till år 2009 då andelen uppgick till 55 %.

Nämnden har fastställt ett antal årsmål för olika målgruppers maximala inskrivningstid i verksamheterna inom Jobbtorg, och nämndens redovisning visar att målvärdena inte nås för någon av grupperna. För målgruppen ungdomar (16-24 år) har inskrivningstiden varit i genomsnitt 5,4 månader, vilket innebär att målet om 3,5 månader inte nås. Detta är en försämring i jämförelse med år 2009, då den genomsnittliga inskrivningstiden uppgick till 4,1 månader. På motsvarande sätt nås inte målvärdet för gruppen personer som har varit beroende av ekonomiskt bistånd längre än 10 månader. Nämnden redovisar ett utfall om 11,2 månader, vilket innebär att målet om maximalt 8 månader inte nås. Detta är en försämring i jämförelse med år 2009 då den genomsnittliga inskrivningstiden uppgick 8,1 månader. Förvaltningen anger de särskilda satsningar som gjorts på långtidsarbetslösa ungdomar och vuxna som förklaring till att dessa mål inte nåtts.

Biståndsmottagandet i staden är i princip oförändrat år 2010 jämfört med föregående år. För staden som helhet har summan utbetalt ekonomiskt bistånd ökat med 0,2 % jämför med föregående år. Antalet biståndshushåll har minskat med 0,2 % och antalet biståndstagare har minskat med 1,8 %.

Effektivitet och fokus på kärnverksamhet

Nämnden anger att fullmäktiges mål för verksamhetsområdet är delvis uppfyllt. Fullmäktiges mål om att administrationens andel av de totala kostnaderna inte ska överstiga 2,8 % nås inte. Utfallet uppgår till 2,9 % vilket innebär att målet har uppfyllts delvis.

Verksamhetsberättelsen utgör ett viktigt underlag i bedömningen av nämndens resultat. Revisionskontoret har därför granskat om verksamhetsberättelsen är rättvisande och tillförlitlig dvs. om den information som ges stämmer med

verkliga förhållanden. Bland annat har kontroll skett av att det finns tillfredsställande underlag för nämndens bedömning av hur fullmäktiges indikatorer har uppfyllts.

Revisionskontorets granskning visar att det i huvudsak finns ett tillfredsställande underlag i redovisningen till indikatorernas utfall.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Kommunfullmäktige har under år 2010 behandlat tre ärenden som inneburit att särskilda uppdrag givits åt socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Revisionskontoret bedömer att nämnden arbetar med fullmäktiges uppdrag på ett tillfredsställande sätt.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Resultat från inspektioner och tillsyner

Skolinspektionen genomförde under hösten 2009 en kvalitetsgranskning av stadens svenskundervisning för invandrare. I skolinspektionens rapport finns några åtgärder staden bedöms vidta för att höja kvaliteten i sfi-utbildningen. Nämnden redovisade i oktober 2010 vidtagna åtgärder i enlighet med skolinspektionens påpekanden.

Socialstyrelsen har under år 2010 genomfört flera tillsyner av bl.a. hem för vård och boende (HVB) för unga samt boende och behandlingsenheter. Sammantaget visar tillsyner att verksamheterna i huvudsak uppfyller lagstiftningen och dess intentioner, vilket är en förbättring i förhållande till föregående års tillsyner.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2010 och bedömer att nämndens egna mål för verksamhetsområdet i huvudsak ansluter till kommunfullmäktiges mål.

Nämnden har fastställt totalt 27 egna mål som knyter an till fullmäktiges mål och delvis till fullmäktiges indikatorer. För de egna målen har nämnden tagit fram ett antal indikatorer. Revisionskontoret konstaterar dock, i likhet med föregående år, att det fortfarande finns behov av fler indikatorer inom t.ex. verksamhetsområdet ”Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen.” Behovet av indikatorer är särskilt stort när det egna målet inte är konkret eller har en svag koppling till fullmäktiges mål. Även om det skett vissa förbättringar i förhållande till föregående år så bedöms behovet kvarstå eftersom antalet egna mål har blivit betydligt fler.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har en samordnande roll inom sitt ansvarsområde och utarbetar riktlinjer för socialtjänsten i staden. Nämnden har under året utarbetat förslag till nya riktlinjer när det t.ex. gäller insatser enligt socialtjänstlagen till vuxna med missbruksproblematik och handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och ungdomar. Revisionskontoret konstaterar att nämnden därmed har beaktat väsentliga förändringar i form av t.ex. ny lagstiftning.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens verksamhetsplan i huvudsak är ett tydligt styrdokument som kan utvecklas genom att fler indikatorer tas fram som stöder styrningen och uppföljningen av verksamheten.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en tillfredsställande uppföljning av nämndens mål och indikatorer. Dokumenterade rutiner finns för hur nämndens mål och indikatorer ska följas upp. I samband med uppföljningarna upprättas bl.a. interna anvisningar med tillhörande bilagor där det framgår hur och när uppföljningen ska göras samt vem som är ansvarig.

I enlighet med stadens anvisningar tillämpar nämnden en uppföljnings- och rapporteringsmodell med två tertiärrapporter och ett antal månadsrapporter. Månadsrapporterna är skriftliga och innehåller uppföljning av nämndens ekonomi med helårsprognoser samt viss verksamhetsredovisning, t.ex. prestations- och volymuppgifter. Tertiärrapporterna har ett bredare innehåll och

beskriver vid sidan om det ekonomiska resultatet även de olika verksamheternas utveckling. I tertialrapporterna lämnas fördjupade helårsprognoser för nämndens ekonomi och verksamheter.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden tillämpar en styrmodell med interna överenskommelser/kontrakt mellan förvaltningsledning och enhetschefer utifrån budgeten och verksamhetsplanen. I dessa preciseras enheternas mål/uppdrag, prestationer, åtaganden, arbetssätt, uppföljning samt resurser för uppdragens genomförande. Ledningen och enhetschefer följer tillsammans upp kontrakten i samband med tertialrapporter, budget/verksamhetsplan och årsredovisning.

När det gäller den ekonomiska styrningen redovisar nämnden ett utfall i balans med budgeten. Nämnden prognostiserade i tertialrapport 1 ett överskott om 9,7 mnkr efter resultatöverföringar som successivt ökat under året och uppgår i bokslutet till 40,6 mnkr. Nämnden genomförde under år 2009 en omfattande omstrukturering av verksamheten för boende- och behandling som även påverkat verksamheten under år 2010. Av nämndens årsredovisning konstateras att verksamheten visar ett mindre underskott emedan verksamhetsområdet hemlösa och missbrukare redovisar ett mindre överskott.

Nämnden och förvaltningen genomgår en stor organisatorisk förändring under år 2011. Ansvaret för Jobbtorg Stockholm, rekryteringsprogrammet, svenska för invandrare (sfi) samt det samordnande och övergripande ansvaret för arbetsmarknadsfrågor och flykting frågor flyttas vid årsskiftet 2010/2011 till den nya arbetsmarknadsnämnden. Den tidigare socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden byter namn till socialnämnden. Förvaltningen av arbetsmarknadsfrågorna flyttas vid halvårsskiftet 2011.

Årsredovisningen är ett viktigt underlag för både fullmäktiges och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll. Revisionskontorets uppfattning är att nämndens verksamhetsberättelse bör utvecklas så att den på ett mer samlat och tydligt sätt ger svar på frågan om nämnden har nått fullmäktiges mål. Detta ställer i sin tur krav på att nämndens mål blir mer mätbara och att de förses med ett ökat antal indikatorer för att underlätta uppföljning och utvärdering av verksamhetens utveckling. Vidare rekommenderas nämnden att lägga ett större fokus på analys och utvärdering av årets verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens verksamhetsberättelse ger en i huvudsak tillräcklig information om de olika verksamheterna.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2010	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 555,7	1 618,9	1 610,4	8,5	0,5%
Intäkter	499,5	499,7	502,0	2,3	0,5%
Verksamhetens nettokostnader	1 056,2	1 119,2	1 108,4	10,8	1,0%
Avskrivningar	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0%
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
Driftbudgetens nettokostnader	1 056,2	1 119,4	1 108,6	10,8	1,0%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 055,8	1 118,9	1 108,4	10,5	0,9%
Investeringsplan					
Utgifter	1,0	1,0	0,7	0,3	30%
Nettoutgifter	1,0	1,0	0,7	0,3	30%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter varit god under året.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 blev nämndens nettokostnader 10,8 mnkr lägre i bokslutet, vilket motsvarar 1 % av nettokostnaderna. Kostnader blev lägre och intäkterna högre än vad som förutsattes i prognosen.

Nämndens prognossäkerhet har dock försämrats i förhållande till föregående år, då avvikelsen mellan nämndens nettokostnader i tertialrapport 2 och bokslutet uppgick till 0,1 %.

Stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa (rapport nr 3, februari 2011)

Revisionskontoret har med hjälp av konsult granskat stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa. Granskningens syfte har varit att bedöma om socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av insatserna för den grupp som står utanför arbetsmarknaden och uppbär ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Granskningen har förutom socialtjänst- och

arbetsmarknadsnämnden och dess två jobbtorg i Vårberg och Kista även omfattat stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen och Spånga-Tensta.

Granskningen visar att nämnden arbetar aktivt med fullmäktiges mål ”Jobb istället för bidrag.” Nämnden har indikatorer som styr mot målet och som fokuserar den aktuella målgruppen. Styrningen bedöms som i huvudsak ändamålsenlig men den kan förtydligas om nämnden upprättar egna mål specifikt för målgruppen. Nämnden bedöms ha en ändamålsenlig uppföljning av och kontroll över utvecklingen på övergripande nivå genom att indikatorerna och målen regelbundet följs upp i samband med tertiärrapporteringarna. Nämnden rekommenderas att utarbeta metoder för att mäta effekten av specifika insatser.

Rapporten har överlämnats till arbetsmarknadsnämnden för yttrande senast den 29 april 2011.

Granskning av samarbetet och samverkan mellan stadens Socialjour och Stockholms äldre- och handikappjour

Revisionskontoret har genom konsult granskat samarbetet och samverkan mellan socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens socialjour och äldre- och handikappjouren inom äldrenämnden.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om det finns en tydlig och ändamålsenlig ansvarsfördelning mellan jourerna samt fungerande samarbete och samverkan.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för individ- och familjeomsorg och äldre- och handikappomsorg. De bägge jourerna ansvarar under icke kontorstid för delar av individ- och familjeomsorgen respektive äldreomsorgen.

Revisionskontoret bedömer att det finns en i huvudsak tydlig och ändamålsenlig ansvarsfördelningen mellan socialjouren och äldre- och handikappjouren. Det är dock angeläget att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och äldrenämnden säkerställer att det inte finns någon gråzon mellan jourernas ansvar samt att kommunen som helhet lever upp till lagstiftarens krav om det yttersta ansvaret för de som vistas i kommunen under icke kontorstid.

Revisionskontoret bedömer att det finns en i vissa delar fungerande samverkan mellan jourerna som dock inte är formaliserad. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och äldrenämnden rekommenderas att ta fram dokumenterade rutiner för jourernas samverkan i enskilda ärenden. Nämnderna

bör även ta fram mål för samverkan och samarbetet. Vidare bör nämnderna se över frågan om att inkommande telefonsamtal ska kunna kopplas vidare mellan jourerna.

3.2 Intern kontroll

Nämndens system för intern kontroll

Nämnden har ett tillfredsställande system för intern kontroll och en plan för internkontroll. De särskilda granskningar som revisionskontoret har genomfört under året visar att nämnden i huvudsak har tillfredsställande rutiner och kontroller inom de granskade områdena.

Nämnden har ett aktuellt dokumenterat system för intern kontroll. I verksamhetsplan 2010 finns en risk- och väsentlighetsanalys som omfattar dels indikatorerna i det integrerade lednings- och styrningssystemet (ILS) och dels nämndens verksamheter och processer. Revisionskontoret bedömer att dokumentationen av risk- och väsentlighetsanalysen är tillfredsställande.

Nämnden fastställer årligen en plan för intern- och verksamhetsrevision. Syftet är att verifiera att nämndens mål uppnås samt att riktlinjer upprätthålls och fastlagda kontroller genomförs. Internrevisionen genomförs med tonvikt framför allt på rutiner inom de ekonomiska och personaladministrativa områdena. Syftet är också att stämna av att den interna kontrollen fungerar inom alla områden och på alla verksamheter genom att besöka ett urval verksamheter varje år.

Sedan år 2006 ingår verksamhetsrevisionen som en del i en utvecklad internkontroll. I verksamhetsrevisionen granskas nämndens verksamheter utifrån uppdrag, mål, prestationer, prioriterade frågor och kvalitet samt den inbördes konsistens mellan plan och rapportering. Verksamhetsrevisionen sker i första hand utifrån det integrerade lednings- och styrningssystemet, verksamhetsplan, internkontrakt, kvalitetsgarantier samt rapportering i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse. Därutöver sker enhetsspecifika uppföljningar.

Resultatet av verksamhetsrevisionen har avrapporterats till nämnden i februari 2011. Årets verksamhetsrevision visar att verksamheterna i huvudsak är välorganiserade i sin planering och rapportering samt att samarbetet mellan olika nivåer i organisationen fungerar väl. Samtliga verksamheterna har kommit igång med arbetet i ILS¹ men det behöver utvecklas. Den genomförda verksamhetsrevisionen har i vissa delar omprioriterats i förhållande till planen bl.a. beroende på organisationsförändringar.

¹ Stadens modell för integrerad ledning och styrning

Internrevisionen under år 2010 har enligt uppgift från förvaltningen genomförts enligt plan och kommer att avrapporteras till nämnden under mars månad 2011. Enligt revisionskontorets bedömning utgör nämndens verksamhetsrevision ett viktigt komplement i nämndens arbete med den interna kontrollen.

Granskning av delegation av beslutanderätt

Revisionskontoret har granskat om nämndens delegationsordning och nämndens rutiner för återrapportering av delegationsbeslut är ändamålsenliga samt om nämnden uppfyller den lagstadgade anmälningsplikten enligt kommunallagen 6 kap § 35. Granskningen har dokumenterats i en revisionspromemoria (nr 5, juni 2010) och översänts till nämnden den 16 juni 2010 för kännedom.

Granskningen visar att nämnden har en aktuell delegationsordning och att det finns rutiner för återrapportering av delegationsbeslut. Nämnden uppfyller i huvudsak formerna för återrapportering av delegationsbeslut. Den verifierande granskningen visar att det finns en spårbarhet mellan protokoll och underliggande handling. De anmälda besluten bör dock förtydligas i protokollet för att säkerställa att det ur protokollet ska vara möjligt att få information om vilken typ av beslut som anmälts. Det har inte genomförts någon formaliserad kontroll för att säkerställa att delegationsbeslut återrapporteras.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens delegationsordning är ändamålsenlig med avseende på hur delegerade beslut anmäls till nämnden. Det finns rutiner för återrapportering av delegationsbeslut. Nämnden uppfyller i huvudsak den lagstadgade anmälningsplikten enligt kommunallagen.

Granskning av förtroendekänsliga poster

Revisionskontoret har med hjälp av konsult genomfört en granskning avseende förtroendekänsliga poster. Granskningen syftar till att bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Förtroendekänsliga områden har i granskningen avgränsats till resor, representation och personnära kostnader för ledande befattningshavare samt bisysslor.

Resultatet av granskningen visar att nämnden i huvudsak har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Nämnden bedöms arbeta på ett förebyggande sätt vad gäller frågor om förtroendekänsligt beteende genom att området ingår i nämndens intern revision.

När det gäller området resor bedöms samtliga utbildningsinsatser och konferenser vara tjänsteanknutna. Resultatet av stickprov på fakturor visade på någon enstaka brist i underlagen avseende redovisning av deltagare vid resa, syftet med resan och attest.

Stickprovskontrollerna av fakturor gällande representation visar att det finns vissa brister vad gäller att ange syftet med representationen och namnen på deltagare vid representationen. I några fall var fakturan attesterad av person som själv har deltagit vid representationen. Stickprovskontrollerna visade även att avsteg i några fall gjorts från momsreglerna om begränsningar i avdragsrätten.

När det gäller området bisysslor är bedömningen att regler och riktlinjer är aktuella och täcker in relevanta områden. Nämndens interna kontroll avseende bisysslor kan dock förbättras. Kartläggning av anställdas bisysslor bör ske regelbundet för att säkerställa efterlevnad av regler och riktlinjer.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Granskningen visar att underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna i huvudsak väl dokumenterade.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Maria Lövgren
Enhetschef

Thomas Bonell
Revisor

Bilaga I

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning, uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011

Samtliga rapporter finns att ladda ner på www.stockholm.se/revision

- 2010:2** Hållbar energianvändning
- 2010:5** Stadens rehabiliteringsprocess – en förstudie
- 2010:6** Aktiv avtalsförvaltning inom hemtjänst?
- 2010:7** Nämndernas serviceskyldighet enligt förvaltningslagen
- 2010:8** Stadens gemensamma kösystem för förskolan
- 2010:9** Idrottsnämndens stöd till barn- och ungdomsverksamhet
- 2010:10** Avtalsförvaltning vid två stadsdelsnämnder samt trafik- och renhållningsnämnden
- 2011:1** Stöd för person som vårdar eller stödjer äldre närstående
- 2011:2** Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnitten mellan landsting och kommun
- 2011:3** Stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa
- 2011:4** Stadens säkerhetsarbete
- 2011:5** Granskning av affärsmässighet relaterat till ärende om försäljning av Sädesärlan 6
- 2011:6** Uppföljning av utbildningsnämndens tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor